98031 ـ صیغه‌های تشهد و درود بر پیامبر صلی الله علیه وسلم

سوال

می‌خواهم روش تشهد در نماز و درود بر پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ را یاد بگیرم.

پاسخ مفصل

الحمدلله.

رسول خدا ـ صلی الله علیه وسلم ـ ما را به یاد گرفتن احکام نماز بر اساس روش خودشان تشویق نموده تا به ایشان اقتدا نماییم و فرموده است: همانگونه که می‌بینید من نماز می‌خوانم، نماز بخوانید به روایت بخاری (۶۳۱).

بنابراین، شایسته است به شناخت روش ایشان اهمیت دهیم.

الفاظ تشهد و درود بر پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ که در سنت وارد شده بسیار و متنوع است. کامل‌ترین روش این است که مسلمان همه‌ی این روش‌ها را انجام دهد، یعنی گاه این روش و گاه روش دیگر تا همه‌ی سنت را انجام داده و تنها به یک مورد اکتفا نکرده باشد. اما اگر برایش سخت بود به هر روشی که می‌تواند اکتفا کند و ان شاءالله کارش اشکالی ندارد.

این‌ها برخی از صیغه‌های تشهد و درود بر پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ است که از ایشان ثابت شده است:

تشهد ابن مسعود رضی الله عنه: التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ به روایت بخاری (۶۲۶۵) و مسلم (۴۰۲).

تشهد ابن عمر رضی الله عنهما: التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ وَالصَّلَوَاتُ وَالطَّيِّبَاتُ السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ به روایت ابوداود (۹۷۱) آلبانی آن را صحیح می‌داند.

تشهد عمر ـ رضی الله عنه ـ که برای آموزش مردم بر منبر بیان نمودند: التَّحِيَّاتُ لِلَّهِ، الزَّاكِيَاتُ لِلَّهِ، الطَّيِّبَاتُ لِلَّهِ، الصَّلَوَاتُ لِلَّهِ، السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ، السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَى عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ، أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ، وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ به روایت امام مالک (۲۰۴) آلبانی آن را صحیح می‌داند.

برخی از صیغه‌های درود بر پیامبر ـ صلی الله علیه وسلم ـ نیز چنین است:

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ بخارى (٣٣٧٠).

اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ وَبَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ مسلم (٤٠٥).